

Mr. sc. Krunoslav Zmaić*

**Prof. dr. sc. Božidar Petrač:
AGRARNA EKONOMIKA**

Ekonomski fakultet u Osijeku, 2002.

Autor knjige AGRARNA EKONOMIKA je izvanredni profesor Ekonomskog fakulteta u Osijeku prof.dr.sc. Božidar Petrač. Knjiga ima 265 stranica.

Ovo je prva knjiga iz područja agrarne ekonomike koja je izdana u Republici Hrvatskoj. Knjiga je sastavljena kao udžbenik u koji je autor ugradio rezultate svoga istraživačkoga rada, domaćih i inozemnih znanstvenika, te dao suvremeni pogled na razvoj agrara i agrarne ekonomike.

Osnovni dijelovi ove knjige jesu sljedeći:

- I. Uvod u agrarnu ekonomiku,
- II. Uvjeti poljoprivredne proizvodnje,
- III. Analiza kretanja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj,
- IV. Agrarna politika.

U uvodnim razmatranjima autor, stvarajući osnove za daljnja istraživanja, razgraničava i definira osnovne pojmove koje primjenjuje u daljnjoj analizi. Detaljno i sveobuhvatno analizira sve važnije funkcije poljoprivrede i njihov doprinos gospodarskom razvoju Republike Hrvatske. Obavio je kvantifikaciju pokazatelja razvoja i položaja poljoprivrede u ukupnoj strukturi gospodarstva, kao i ostalih relevantnih indikatora važnih za utvrđivanje značenja poljoprivrede u gospodarskom razvoju.

U drugome i najvećem poglavlju autor ističe kako opseg, struktura, intenzivnost i druga obilježja poljoprivredne proizvodnje ovise o kvantitativnim i kvalitativnim obilježjima uvjeta u kojima se odvija poljoprivredna proizvodnja i stupnju racionalnosti kojim se oni iskorištavaju. Detaljno su obrađeni prirodni uvjeti, poljoprivredno stanovništvo i radna snaga, posjedovna struktura, tehnička opremljenost, organizacija poljoprivredne proizvodnje, potrošnja poljoprivrednih proizvoda, društveno-ekonomsko uređenje, te drugi uvjeti poljoprivrednih aktivnosti. Na taj način autor iznosi kako je neophodno uvažavati navedene specifičnosti poljoprivredne proizvodnje i osigurati im posebno mjesto u području ekonomske politike, odnosno kako te specifičnosti treba uzimati u obzir pri kreiranju agrarne politike.

Analiza kretanja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj obrađena je kroz mjerila za opću ocjenu razvijenosti poljoprivrede, opću ocjenu razvijenosti poljoprivredne proizvodnje Republike Hrvatske, ocjenu stanja u biljnoj proizvodnji, te ocjenu

*Poljoprivredni fakultet u Osijeku

stanja u životinjskoj proizvodnji. Iz prikaza analize kretanja poljoprivredne proizvodnje autor ukazuje na dinamiku pada poljoprivrednih proizvoda u razdoblju 1961.-1999. godine. Analizirane su tendencije u razvoju, dinamici rasta strukturnih promjena, proizvodne međuovisnosti i uvjetovanosti razvoja.

U petom dijelu autor izučava sadržaj agrarne politike kao sastavni i neodvojivi dio ekonomske politike. Na taj način autor je sagledao agrarnu politiku kao dugoročnu politiku, koja proizlazi iz političkih određenja svake zemlje ovisno o njezinu društvenom i ekonomskom razvoju, te kao tekuću politiku koja se odnosi na kratkoročne i srednjoročne mjere agrarne politike u okviru opće politike gospodarskog i društvenog razvoja. Autor ističe kako je neophodno za uspostavljanje i provođenje ciljeva agrarne politike koordinacija i uključivanje velikog broja posrednih i

neposrednih nositelja agrarne politike, te primjena ekonomskih, tehničkih, organizacijskih i administrativnih sredstava agrarne politike. Navedeni instrumenti agrarne politike mogu pridonijeti povećanju učinkovitosti poljoprivrede i njezin brži razvitak.

Sadržaj u knjizi obraden je analizom pojmova i definicijom pojmova, tabelarnim prikazom objedinjenim sa šest slika, te jasnim stilom.

Knjiga "Agrarna ekonomika" prvenstveno je namijenjena studentima dodiplomskog studija Poljoprivrednog i Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Međutim, ona sadrži i niz elemenata od šireg značaja, tako da može korisno poslužiti i širem krugu čitatelja koji se znanstveno-teoretski i stručno bave ovom složenom makroekonomskom problematikom. Stoga se može reći kako ova knjiga predstavlja, veoma značajan, znanstveni doprinos uspješnom vođenju agrarne politike.